

Oikeusministeriö

Lainsäädäntöneuvos Sofia Aspelund

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt Kaupan liitolta lausuntoa otsikkoasiassa.

Kaupan liitto haluaa tuoda esiin, että annettaessa nyt käsiteltävää sääntelyä tulee huomioida korkeakorkoisten pikaluottojen erot muihin kuluttajaluottoihin, joita ovat vaikkapa autokaupan tai huonekalukaupan yhteydessä tarjottavat rahoitusratkaisut. Kaupan alalla käytetyt tavaroiden kauppaan sidonnaiset kuluttajaluotot ja rahoitusratkaisut eivät rinnastu pikaluottoihin markkinointitavoiltaan, eikä niillä ole vastaavaa yhteyttä kuluttajien velkaantumiseen.

Tavanomaisten, kohtuuhintaisten luottojen tarjoaminen kuluttajille on tärkeää jatkossakin kaupan alalle. Kaupan liitto pitää tärkeänä, että tällaisten luottojen tarjoamista voidaan jatkaa myös poikkeusoloissa mahdollisimman hyvin.

Samalla kun pyritään suojaamaan kuluttajia ylivelkaantumiselta poikkeusoloissa, tuleekin pitää huolta siitä, että käytettävät toimet eivät suhteettomasti vaikeuta kuluttajien toimintamahdollisuuksia. Kohdistamalla ns. normaaleihin maksuvälineisiin samoja rajoituksia kuin pikavippitoimintaan saatetaan vaikeuttaa kaupan alan toimintaa tarpeettomasti. Ehdotetuista muutoksista voi seurata se, että tietty osa asiakkaista tulee jäämään rahoituksen ulkopuolelle. On nimittäin nähtävissä, että myös Finanssivalvonnan piirissä olevien luottolaitosten kuluttajaluotoissa voi asiakkaan riskitasoon perustuva korko ylittää ehdotetun 10 prosentin rajan.

Kaupan alalla on Suomessa paraikaa ennennäkemättömiä haasteita. Rahoitusmahdollisuuksien ehtyminen voisi tässä tilanteessa vaikuttaa kuluttajiin tavalla, joka ei ole lakiesityksen sinänsä kannatettavien tavoitteiden mukainen. Sen heijastusvaikutukset voisivat ulottua tätä kautta mm. vaikeassa asemassa olevaan erikoiskauppaan ja muihin palveluihin sekä yleiseen taloustilanteeseen haitallisesti. Ehdotuksella voi olla ennakoimattomia vaikutuksia heikommassa asemassa oleviin kuluttajiin myös siten, että vaikkapa sairastumisen vuoksi tarvittavaa rahoitusjoustoa ei voida myöntää ja tämä voi johtaa maksuvaikkeuksiin, kun menoja ei voida tasata.

Ehdotuksen mahdollisesti aiheuttamia häiriöitä normaalien maksuvälineiden käyttöön ja laajemminkin kaupan alan toimintaan on seurattava sen voimassaolon aikana, ja tarvittaessa sääntelyä on voitava muuttaa.

Lopuksi haluamme korostaa, että nyt annettavan lainsäädännön määräaikaisuudesta on pidettävä tiukasti kiinni.

Kunnioittavasti

Kaupan liitto ry

Mari Kiviniemi

Toimitusjohtaja